

Středoškolská technika 2022

Setkání a prezentace prací středoškolských studentů na ČVUT

Němčina hrou

Eliška Divišová

Gymnázium Zikmunda Wintra

Náměstí Jana Žižky 186, 26901 Rakovník

STŘEDOŠKOLSKÁ ODBORNÁ ČINNOST

Obor č. 79-41-K/41: Gymnázium

Němčina hrou

Germany with games

Autoři: Eliška Divišová

Škola: Gymnázium Zikmunda Wintra, Žižkovo náměstí 186,269 01
Rakovník

Kraj: Středočeský kraj

Konzultant: PhDr. Jiřina Košuličová

Město a vnočení

ROČNÍKOVÁ PRÁCE

Gymnázium Zikmunda Wintra, příspěvková organizace

Němčina hrou

Germany with games

Autoři: Eliška Divišová

Ročník a školní rok: C3A, 2021/2022

Vedoucí práce: Košuličová Jiřina

Konzultant: PhDr. Jiřina Košuličová

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou práci SOČ vypracoval/a samostatně a použil/a jsem pouze prameny a literaturu uvedené v seznamu bibliografických záznamů.

Prohlašuji, že tištěná verze a elektronická verze soutěžní práce SOČ jsou shodné.

Nemám závažný důvod proti zpřístupňování této práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Rakovníku dne 21.10. 2021

Eliška Divišová.

Anotace

Ve své práci jsem se věnovala výuce cizího jazyka, především jazyka německého. Zaměřila jsem se hlavně na praktickou část, ve které Vám představím hned několik zajímavých her a aktivit, které jsem sama vymyslela, a které mohou výuku cizího jazyka oživit. Cílem práce bylo tedy vytvořit materiály, které by po obsahové i metodické stránce odpovídaly současným trendům ve výuce a studiu cizího jazyka. Teoretické poznatky a předpoklady jsem měla možnost ověřit si i v praxi, během výuky v hodině, kterou jsem si připravila a aktivně vedla. Zpětnou vazbu jsem získala díky dotazníku, který mi zodpovědělo sedmnáct zúčastněných studentů.

Klíčová slova

Výuka cizího jazyka- německý jazyk- vlastní výukové materiály.

Annotation

In my work I have been dedicating foreign languages, especially German. I have focused mainly on the practical part, in which I will present several interesting games and activities that I have invented myself, which can enliven the teaching of a foreign language. The aim of the work was to create materials that would correspond to the current trends in teaching and learning a foreign language in terms of content and methodology. I had the opportunity to verify my theoretical knowledge and assumptions in practice, during the lessons I prepared and actively conducted. I received feedback through a questionnaire answered by seventeen participating students.

Keywords

Foreign language teaching - German language - own teaching materials.

Obsah:

1. Úvod.....	6
2. Teoretická část.....	6
2.1. Umění vysvětlovat.....	7
2.1.1 Umění ukazovat.....	7
2.2 Metody aktivního učení – hry a simulace.....	7
2.3 Klíčové kompetence ve studiu cizího jazyka.....	8
2.4 Bloomova taxonomie.....	10
2.5 Plán vyučovací hodiny.....	11
2.5.1 Můj vlastní plán.....	11
2.5.2 Lze si cizí jazyk osvojit podle stejných principů, jako mateřský jazyk.....	13
3. Praktická část.....	13
3.1 Hry.....	14
3.2 Tabulka-vlastní plán vyučovací hodiny.....	17
4. Závěr.....	19
5. Použitá literatura.....	20
6. Seznam obrázků a tabulek.....	20

1 ÚVOD

Tato ročníková práce se zabývá výukou cizího jazyka ve školách. Konkrétně výukou německého jazyka. V dnešní době je cizí jazyk důležitou součástí života. Umět se tedy dorozumět i v jiném jazyce než v mateřském, pokládám za velmi nezbytné. Současná generace začíná s výukou cizího jazyka poměrně brzy-anglický jazyk se děti učí od první třídy základní školy a německý následně od šesté. I přesto naprostá většina není ve výsledku schopna ho aktivně používat. A to nejen proto, že postrádají slovní zásobu, špatně se naučili gramatiku či mají problém se psaním nebo zkrátka s dorozuměním. Jakmile nastane okamžik, kdy **jsi** žáci uvědomí důležitost znalosti cizího jazyka, bývá už u většiny případů pozdě. Nemohou se posunout a zdokonalovat, jelikož nemají osvojené úplné základy. Základy, které se měli naučit už na samém začátku. Důvodů může být mnoho, ale jedním z nich je nezajímavá výuka. Málo studentů, zvláště těch mladších, se plně dokáže 45 minut soustředit a výklad učitele se tak pro ně stává nezajímavým. Přesně na tento problém jsem se zaměřila. Seznámím Vás s několika nápady, které pomohou hodinu oživit a zaujmout, a které přimějí žáka se zapojit do výuky i se něco nového opravdu naučit. Snažila jsem se připravit a vymyslet zábavné materiály – například naučné jazykové hry, jak pro trénování gramatiky, slovní zásoby tak i samotného poslechu a konverzace, která je podle mě velmi důležitá. Největší pozornost jsem tedy věnovala především praktické části. Závěr práce představuje vlastní plán vyučovací hodiny. Z toho by mělo být patrné, zda se mi podařilo vytvořit takovou hodinu, která žáky bavila, a přitom pro ně byla přínosná. Zároveň bych ráda dokázala, že v dnešní době učení není jen o pasivní účasti bez aktivity studenta. Představím zde i několik metod tzv. aktivního učení

2. Teoretická část:

Termín pedagogika pochází z antického Řecka, kde byl slovem PAIDAGOGOS označován otrok, který pečoval o syna svého pána a doprovázel ho na různá cvičení a do školy.

Věda, která zkoumá výchovný proces jako jeden z nejvýznamnějších jevů, zkoumá výchovu jako záměrnou činnost, která jedince formuje, zkoumá vývoj výchovy, vzdělávací proces, jeho principy, metody a organizační formy. 1()

Teoretická pedagogika: odhaluje zákonitosti výchovy a její důležitou úlohu v životě jedince a společnosti. Zabývá se výchovou v jednotlivých věkových obdobích v různých výchovných zařízeních 2()

Praktická pedagogika: poskytuje množství podnětů pro edukační aktivity všem výchovným a školským pracovníkům, rodičům i pracovníkům souvisejících profesí. 3())

1() citace z knihy „Moderní pedagogika“ 2. přepracované vydání, Jan Průcha.

2() citace z knihy „Moderní pedagogika“ 2. přepracované vydání, Jan Průcha.

3() citace z knihy „Moderní pedagogika“ 2. přepracované vydání, Jan Průcha.

2.1 Umění vysvětlovat:

Důležité je vysvětlovat dané učivo/látku co nejvíce stručně a logicky uspořádaně a řádně zdůraznit nejdůležitější informace (klidně dvakrát zopakovat).

Dobré vysvětlení by mělo:

- 1, obsahovat jen podstatné informace
- 2, „mít hlavu a patu“-logicky uspořádaný popis
- 3, obsahovat informace, které posluchač už zná
- 4, být podáno co nejjednodušeji, aby ho posluchač co nejlépe pochopil (zbytečně nepoužívat odborné termíny, pokud to není nutné)
- 5, být uzpůsobeno posluchači (nastavit tempo tak, aby žák stíhal vstřebat všechny informace)

2.1.1 Umění ukazovat:

- 1, Pokud je to možné, bylo by dobré během výkladu použít pomůcky, nákresy, tabulky pro lepší pochopení posluchače.
- 2, Pomůcky by však měly být připraveny předem, aby mohl výklad plynule probíhat.
- 3, Během výkladu se pomoci jednoduchých otázek typu „ proč to dělám?“
- 4, Musí být pečlivě zdůrazněny nejdůležitější body.
- 5, Je třeba postupovat pomalu.
- 6, Chceme-li ukázat více metod, je důležité provést to postupně.
- 7, Na konci by měli mít žáci prostor pro dotazy.

2.2 Metody aktivního učení-hry a simulace:

V dnešní době už dávno není výuka pouze o tom, aby žáci tiše seděli v lavicích a poslouchali výklad učitele. Naopak žáci uvítají různé zpestření výuky například pomocí her. Hry mohou být jak ve skupinkách, tak pro jednotlivce, přímo ve třídě či online. Žák si tak dané učivo lépe zapamatuje, neboť ho bude mít spojeno s nějakou zábavnou aktivitou. Během těchto her a simulací se dá procvičit jak gramatika daného jazyka, tak i slovní zásoba a konverzace. Samozřejmě celá výuka nemůže probíhat jen hravou formou. Je dobré si pár her pro zopakování zahrát na začátku nebo na konci hodiny a proložit i výkladem učitele.

2.3 Klíčové kompetence ve studiu cizího jazyka:

Slovní zásoba:

Rozšiřování a obohacování slovní zásoby patří bezesporu k základním prostředkům získávání tzv. řečových dovedností. Cílem osvojování si slovní zásoby by mělo být, aby se z neznámých slovíček stala aktivně používaná slovní zásoba. Mezistupněm mezi neznámým slovíčkem a jeho aktivním použitím je ještě znalost pasivní. Znalost pasivní slovní zásoby během studia převažuje, student rozumí psaným textům i mluvenému slovu, pro praktické využití je samozřejmě velmi důležitá aktivní znalost, kdy je student schopen v cizím jazyce komunikovat a díky slovní zásobě se domluvit. Pod pojmem „znát slovíčko?“ si lze představit mnoho věcí. Samozřejmě se nejedná pouze o znalost jeho základního významu – tj. překlad z cizího jazyka do českého a obráceně. To je pouhý základ. Pokud ale chceme slovíčko opravdu správně používat, je důležité zahrnout do výuky i další aspekty:

kromě základního znát i jeho druhotný význam (rechnen-počítat v matematice, počítat s něčím)

- umět ho správně napsat

- umět ho správně vyslovit

- znát jeho gramatické vlastnosti (nepravidelné tvary sloves, nepravidelná množná čísla atd.) – laufen – změna ve 3.os.j.č. - er läuft + min.čas. er ist gelaufen / das Kind- die Kinder

- umět ho použít ve správné situaci (formální a neformální jazyk) – např. při pozdravu (Hallo, Tschüß - Guten Tag , Auf Wiedersehen)

- umět ho správně použít v kontextu (Ich rechne damit-počítám s tím)

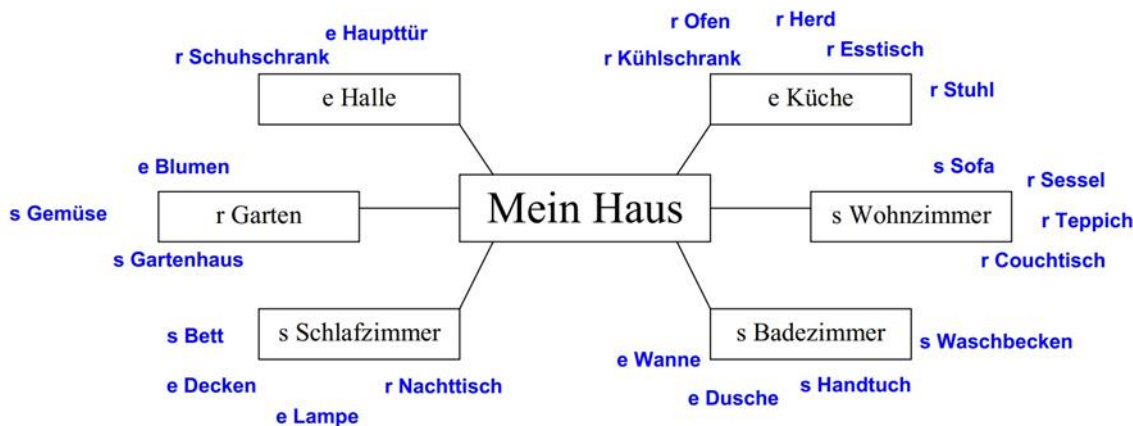
- v pokročilejší dosažené úrovni jazyka také použití v rámci idiomů – Die Katze im Sack kaufen – kupovat zajíce v pytli – a kolokací-einen Ausflug machen – jet na výlet

Pro nejlepší osvojení nové slovní zásoby je důležité si uvědomit, že každému vyhovuje jiná metoda a učitel by neměl studenty nutit pouze k jednomu způsobu učení se slovíček. Základním principem k jejich osvojení je určitě názornost. K tomu můžeme využít několik možností – např.

- kreslení si slovíček – v různých výzkumech bylo potvrzeno, že tato metoda vede k rychlejšímu osvojení a méně častému zapomínání než pouhé zapsání slova s jeho českým ekvivalentem

- použití slov v kontextu – neučíme se slovíčko izolovaně, ale ve větě nebo situaci, ve které se často používá

- slovní mapy – slova jsou názorně roztríděna do skupin, které patří k určitému tématu

1()

- slovní banka – zapisování slov po tématech, postupné doplňování k již zavedenému tématu
- slova příbuzná a odvozená-pomůžou nám rozšířit základní význam slova

Slovní zásoba sama o sobě pouze vede k získání řečových dovedností. Nestačí se tedy pouze slovíčko naučit, ale začít ho používat. Nejlepší cestou vedoucí k aktivní komunikaci v cizím jazyce je určitě aktivní zapojení získané slovní zásoby. Nejdůležitější je tedy mluvit, číst, poslouchat a psát. Jedině tak se nová slovní zásoba stane nedílnou součástí komunikativní kompetence.

Gramatika:

Gramatika patří mezi jazykové prostředky a její zvládnutí přispívá k rozvoji řečových dovedností. Není tedy cílem učení, pouze prostředkem k jeho dosažení, tedy k aktivnímu používání jazyka. Přesto není možné ji vynechat, člověk by se jí měl učit cílevědomě, smysluplně a systematicky. Není možné naučit se složitější gramatické struktury pouhým kopírováním používaných vět a kontextů. Gramatiku můžeme procvičovat několika způsoby.

- Gramatická cvičení – je důležité mít k dispozici různorodé typy cvičení, ne jen jeden typ (např. výběr z možností), je přínosné mít možnost procvičit i různé jevy zároveň
- Psaní – během psaní máme možnost nad danými gramatickými pravidly přemýšlet, zakomponovat je do psaného textu, nepoužívat pouze izolované věty, ale soustředit se na kontext
- Čtení – máme možnost vidět a uvědomit si velké množství gramatických jevů v kontextu, velmi vhodná je zjednodušená četba

Konverzace:

Vzhledem k tomu, že mluvení patří k nejdůležitějším řečovým dovednostem, je určitě na místě věnovat mu zvýšenou pozornost. Patří totiž také k těm nejnáročnějším, protože na rozdíl od poslechu, čtení nebo učení se nové slovní zásobě, máme mnohem méně příležitostí ke konverzaci nejen s rodilým mluvčím. Nejjednodušší by samozřejmě bylo odjet na nějaký čas do zahraničí, ne každý má však možnost takový krok podniknout. Schopnost plynule se vyjadřovat v cizím jazyce je samozřejmě náročná i proto, že během spontánního rozhovoru se nemůžeme v takové míře soustředit na gramatiku a často bývá problém vybavit si vhodná slovíčka. Přesto existují techniky, které umožňují nácvik této dovednosti i bez pobytu v cizojazyčném prostředí.

Imitace - jedna z nejefektivnějších metod pro nácvik mluvení. Velkým přínosem je nejenom správná výslovnost, ale hlavně vázání slabik a slov, intonace a rytmus daného jazyka. Můžeme využít písničky, filmy nebo oblíbené seriály. Důležité je zkrátka opakovat a napodobovat přesně to, co slyšíme.

Hlasité mluvení – další z důležitých metod, kterou můžeme uplatnit i v domácím prostředí. Spousta lidí má pocit, že pokud nemají pro konverzaci žádného partnera, přicházejí tak o možnost mluvení trénovat. To však není úplně pravda, protože mluvit můžeme i sami, ale je důležité mluvit nahlas (ne si věty přeříkávat pouze v duchu). Mluvit můžeme opravdu o čemkoliv a kdykoliv. Pokud chceme mít zpětnou vazbu, nabízí se možnost svůj mluvený projev nahrát a potom se k němu vracet a dál s ním pracovat.

Poslech:

Poslech bývá další problematickou řečovou dovedností, které je potřeba věnovat zvýšenou pozornost. Neschopnost rozumět mluvenému textu souvisí s tím, že každý jazyk má jinou intonaci a rytmus, slova nejsou vyslovována izolovaně, ale v daném kontextu se na sebe vážou a hranice mezi jednotlivými slovy jsou tím nejasné. I tuhle dovednost je ovšem možné postupem času hodně zlepšit a časem se propracovat např. ke sledování cizojazyčných filmů bez titulků. Jak tedy nejlépe začít? Poslouchat můžeme téměř cokoli, v dnešní době máme k dispozici nepřehledné množství materiálů. Ať už vybereme filmy, seriály, písničky, oblíbené pořady, využít můžeme ty samé zdroje jako při nácviku imitace pro mluvení. Abychom byli úspěšnější, je důležité dodržet určité kroky.

Titulky - velmi přínosná pomoc pro nácvik poslechu. Nejedná se však o titulky v mateřském jazyce, ale zvolíme titulky v našem cílovém jazyce. „Slyšet“ a „vidět“ zároveň velmi zjednoduší vnímání textu v cizím jazyce a umožní propojit souvislosti mezi psanou a mluvenou formou jazyka.

Slovní zásoba – výběr vhodného poslechového textu by měl v počátcích odpovídat alespoň částečně dosažené slovní zásobě a preferovanému tématu. Pokud zvolíme text mimo úroveň dosažené slovní zásoby, nemáme pak šanci porozumět hlavní myšlence a v textu se ztrácíme. Pro tyto účely je zprvu vhodné vybírat zjednodušené texty a až po určité dosažené úrovni se zaměřit na filmy a seriály v originále.

Podprahové vnímání – často opomíjená technika, která však společně s dalšími metodami vede k úspěšnému zvládnutí poslechových dovedností. Není nutné využívat pouze vědomý poslech, ale je velmi přínosné obklopit se cizím jazykem v co největší míře. Poslouchat můžeme tedy i při běžných denních činnostech, kdy vnímáme poslech pouze v pozadí. Vůbec nevádí, že v danou chvíli úplně nerozumíme mluvenému projevu. Intonaci, rytmus a další vjemy přijímá náš mozek podvědomě a může nám to později velmi výrazně pomoci při vědomém poslechu.

2.4 Bloomova Taxonomie:

Neboli Taxonomie vzdělávacích cílů je hierarchickým hodnocením zejména důležitých kroků v procesu učení. Tento systém byl vyvinut v roce 1956 na Chicagské univerzitě Benjaminem Bloomem společně s dalšími pedagogy, kteří měli jeden společný cíl-zlepšit přístup ke vzdělání. Cíl Bloomovy taxonomie: cílem je vytvoření systému, který bude pedagogům nápomocen klasifikovat učení tak, aby co nejlépe pomohli svým žákům rozvíjet dovednosti.

Mezi tři hlavní oblasti učení patří: Afektivní

Kognitivní

Psychomotorické

Afektivní oblast:

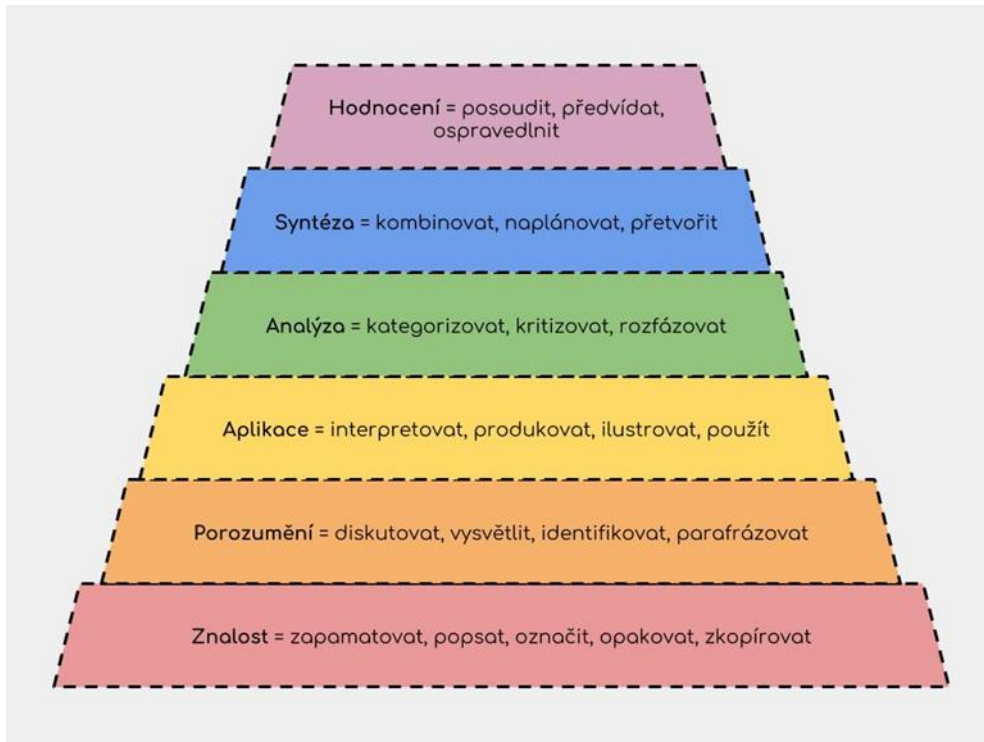
Do afektivní domény řadíme tyto podkategorie-příjem, reakce, oceňování a charakterizace. Tato oblast by studentům měla pomoci osvojit si takové dovednosti, které jim pomohou učit se a pracovat s ostatními lidmi/studenty. A to z důvodu, že afektivní doména je silně spjata se sociálními dovednostmi a interakcemi. Ovšem má to i jednu nevýhodu, pokud se studentovi nepodaří si tuto oblast řádně osvojit, může dojít k narušení společenského života dítěte.

Kognitivní oblast:

Oblast Kognitivní zahrnuje znalosti, porozumění, aplikaci, analýzu, syntézu a hodnocení neboli zapamatování, porozumění a tvorba. Hlavní náplní je zde naučit studenta schopnosti učit se a absorbovat nové informace do znalostí/ zapamatování.

Psychomotorická oblast:

V psychomotorické oblasti je zahrnuto především vnímání, řízená odpověď, přizpůsobení a mechanismus. Tyto dovednosti sahají od schopnosti učit se nové fyzické úkoly až po schopnost vyvinout nové fyzické přístupy k problému. Jelikož je prokázáno, že učení může mít často fyzickou složku, což v podstatě znamená, že student bojuje v psychomotorické oblasti s jinými aspekty učení.

20)

2.5 Plán vyučovací hodiny:

Hlavním cílem mé ročníkové práce je ukázat, že i výuku cizího jazyka lze dělat zábavnou formou a zapojit do ní pokud možno každého žáka ve třídě. Nejdůležitější je podle mého názoru, aby v hodině spolupracovalo co nejvíce studentů. Samozřejmě není možné hrát celou vyučovací hodinu jen hry a další aktivity. Vlastně to není vůbec jednoduché. Během pouhých 45 minut musí učitel zvládnout hned několik věcí. Zopakovat učivo z hodiny minulé, probrat novou látku a procvičit ji a do toho ještě zakomponovat zábavné aktivity. Ty ale ovšem musí souviset s učivem, které se zrovna probírá. Je tedy velmi důležité si hodinu dobře rozvrhnout a věnovat se přípravě na ni dopředu. Já sama jsem si tedy zkusila sestavit plán pro svou vlastní vyučovací hodinu. Dokonce jsem měla i možnost stát se na jednu hodinu učitelem a vyzkoušet svůj plán v praxi. Vybrala jsem si třídu C2A u nás na gymnáziu Zikmunda Wintra v Rakovníku.

2.5.1 Můj vlastní plán:

Úvod + motivační aktivita: Důležité je získat pozornost žáka a převést ji z vnějšího světa do hodiny – navodit příjemnou atmosféru. Poté přijde na řadu úvodní motivační aktivita-pomocí

krátké hry/soutěže. Zde je důležité zapojit a rozmluvit každého žáka, což eliminuje počet tichých a neaktivních jedinců.

Kontrola domácích úkolů: Kontrola domácího úkolu neslouží pouze k tomu, abychom ověřili, zda žáci věnují i určitý čas domácí přípravě, ale hlavně k tomu, abychom se ujistili, zda žáci danou látku pochopili.

Procvičení minulé látky:

Abychom mohli efektivně navázat na minulou hodinu a věnovat se popřípadě něčemu novému, je důležité získat zpětnou vazbu, že studenti minulou látku pochopili a umí ji ovládat. To lze provést hned několika způsoby. Avšak tato aktivita by neměla trvat déle než 15 minut. Pro opakování je možné využít další aktivitu nebo hru a tím udělat hodinu pro žáky zajímavější.

Nová látka:

Toto považuji za stěžejní část hodiny. Pro lepší pochopení nového učiva je zapotřebí používat různé pomůcky-např. tabulky, ukázková videa, prezentace... Veškeré aktivity by měly být připraveny tak, aby vedly především ke splnění tzv. kompetencí, tedy základních dovedností v jazyce, jako jsou: mluvení, poslech, konverzace, vyhledání informace, překlad, atd. Po pasivním cvičení musí následovat aktivní komunikace žáků s učitelem a mezi sebou navzájem, tato část hodiny tedy vyžaduje plné zapojení všech žáků a z hlediska přínosu je pro žáky nejzásadnější.

Zadání domácího úkolu:

Domácí úkol je velmi důležitý. Donutí žáka vrátit se k probrané látce alespoň na dobu vypracování úkolu. Formy domácího úkolu bychom ale měli často střídát – ústní, písemný, vyhledání informace, projekt individuální či skupinový.

Shrnutí a zhodnocení hodiny:

Shrnutí může provést učitel, ale v praxi se ukazuje, že velmi efektivní je shrnutí učiva samotnými žáky. Uvědomí si celou hodinu, znovu si v duchu projdou.

jednotlivé aktivity a odcházení z hodiny s pozitivním dojmem, že nabyly nové poznatky. Je dobré se zeptat žáků, na pár věcí, které si z hodiny odnesli. Respektive co si zapamatovali – nová slovíčka, nové informace... Učitel rovněž může vyzdvihnout práci jednotlivců – pochválit za dobrou práci, aktivitu a snahu. Naopak vyzvat méně aktivní žáky, aby se příště zapojili aktivněji. Je velmi efektivní udělit žákům například „plusíky“ a stanovit pravidlo, že za tři dosažené mohou získat velkou jedničku-část motivace. Na konci hodiny by měl slovo dostat ale vždy učitel. Znovu zopakovat, co je třeba si upevnit do další hodiny nebo oznámit, kdy žáky případně čeká test.

2.5.2 Lze si cizí jazyk osvojit podle stejných principů, jako mateřský jazyk?

Nad touto otázkou se již zamyslelo nejen několik pedagogů, ale často na toto téma narazí i spousta lidí v běžné diskusi. Už mnohokrát jsem se sama setkala hned s několika odlišnými názory. Jeden z nejčastějších je však ten, že si lidé myslí, jak je to vlastně jednoduché a problém tedy není ve studentech. Dokonce ani v tom, že by neměli dostatečný zájem o to se daný jazyk naučit, ale v pedagogovi. Mě samotnou toto téma také velmi zajímá, ovšem můj názor je trochu odlišný. Podle mého názoru to ale možné není a to z jednoho prostého důvodu. Mateřský jazyk totiž aktivně používáme každý den, kdežto například německý jazyk si žáci mohou zvolit až na druhém stupni základní školy, což je cca ve věku 12-13 let. Už jen to se tedy pro ně stává obrovskou nevýhodou, protože s daným jazykem se seznamují o dost později a stává se pro ně jazykem takzvaně vedlejším. A i když si tento jazyk zvolí, nezačnou ho používat denně. Ve škole mají maximálně tři hodiny týdně, což je v přepočtu 135 minut a to nejsou ani tři hodiny. Opravdu málo studentů se pak jazyku věnuje samo i mimo školu. V podstatě ten, kdo nemá v plánu se německému jazyku věnovat i v budoucnu, spokojí se naprosto s výukou ve škole. A to opravdu není dostatečné a nelze to srovnávat s jazykem českým, který je pro nás jazyk mateřský a který každý z nás musí používat celý svůj život a to celý den.

3. PRAKTICKÁ ČÁST:

Dotazník: Do praktické části své práce jsem zakomponovala i dotazník, se kterým jsem poté pracovala. S dotazníkem mi velmi pomohla online stránka www.survio.cz. Zde jsem si podle svého mohla navrhnout přesně takový dotazník, který jsem potřebovala. Všem dotazovaným jsem položila celkem šest otázek, přičemž pokaždé mohli vybrat jen jednu odpověď. Zeptala jsem se celkem 100 respondentů ve věkovém rozmezí 13-18 let. Na dotazník odpovídali studenti z Gymnázia Zikmunda Wintra v Rakovníku. Zde jsou otázky, které jsem jim položila.

Otázky pro dotazník:

- 1, Učíte se německy?
- 2, Učíte se rádi německy?
- 3, Co Vás nejvíce baví? Poslech, konverzace, gramatika, slovní zásoba
- 4, Využívá Vás učitel během výuky online prostředí? (online procvičování, prezentace, videa....)
- 5, Jakou formou by Vás výuka nejvíce bavila?
- 6, Chcete se i v budoucnu věnovat cizím jazykům?
- 7, Kolik Vám je let?

Výsledky dotazníku:

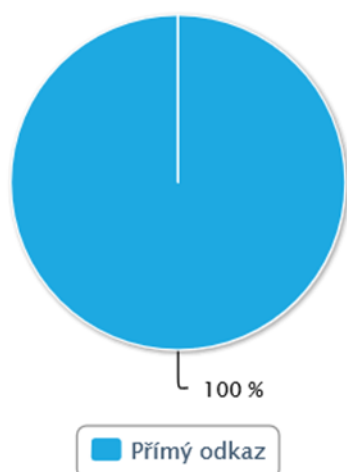
Dotazník ukázal, že celkem 75 % mých respondentů, tedy 75 studentů se učí německý jazyk. Z toho 43 dotazovaných považuje jeho učení za zábavné. 13 si není jistých a 20 učení německého jazyka vůbec nebaví. 36 uvedlo, že jejich učitel využívá k výuce online prostředí. 29 odpovědělo, že pouze někdy a 10 dokonce, že vůbec ne. Z toho 62 respondentů by rádo, aby jejich učitel tuto formu využíval. Pouze sedmi vyhovuje práce jen pomocí školních knížek a učebnic, zbylým šesti vyhovuje nejvíce samostudium. Naprostá většina se cizím jazykům chce věnovat i v budoucnu.

Odkaz na dotazník: <https://www.surveio.com/survey/d/O8X1H3Q2M7G3X9D2F>

Odkaz na jednotlivé odpovědi respondentů:

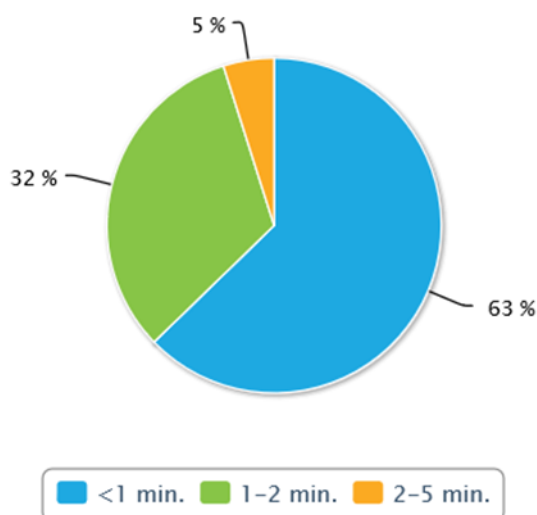
<https://my.surveio.com/C6E9N7W2F9R2G2Y3M9I7/data/view>

Zdroje návštěv

30)

Čas vyplňování dotazníku

40)

3.1 Hry

Naučná hra pomocí kartiček – rozvoj slovní zásoby

Pravidla hry: Učitel si připraví tolik kartiček, kolik žáků je ve třídě. Kartičky rozdělí na dvojice. Každá dvojice těchto kartiček musí být na stejný princip tak, aby vždy dva žáci ze třídy také vytvořili dvojici. Poté jeden z žáků přečte, co má na kartičce a někdo druhý ho musí doplnit. V této hře se musí zapojit všichni studenti a neustále dávat pozor. Tak docílíme toho, že hned ze

začátku hodiny zapojíme a rozmluvíme všechny studenty. Tato hra může být využita hned několika způsoby.

Hra určená ke zdokonalení konverzace

Pravidla hry: Žáci vytvoří dvojice maximálně trojice. Každá skupinka si vylosuje kartičku s tématem. Poté žáci dostanou čas cca 3-5min. k tomu, aby si připravili rozhovor na téma, které si vylosovali. Kartička bude také obsahovat nápovědu-slovíčka, která by žáci měli v rozhovoru využít. Poté výsledek jejich práce předvedou učitelé a ten samozřejmě opraví chyby, pokud se nějakých žáci dopustili. Tato hra není složitá na pochopení a je možno ji opět využít pro jakékoli téma. Mohou si tak vyzkoušet pozvat kamaráda na oslavu, navigovat turistu ve městě a spoustu dalšího.

50)

Hry pomocí poslechu

Zde je velmi důležité zmínit, že málokterý učitel zvolí hry stavěné na principu poslechového cvičení. Má to jeden prostý důvod. Poslech je obecně to nejtěžší, s čím se studenti setkávají, nejen v německé jazyce. Mnoho učitelů si tedy myslí, že je to zbytečně náročné a nedoufá, že by tento úkol žáci zvládli. Podobně to vnímají i studenti, a proto je často právě poslech to, z čeho mají největší strach. Tyto zábavné hry mají sloužit hlavně k tomu, aby studentům ukázaly, že se není čeho bát a že i poslechová cvičení mohou být zábavná.

- Každý žák bude potřebovat papír a pastelky. Učitel pustí poslechové cvičení a žáci se budou snažit namalovat, co slyší, poté jim učitel ukáže, jak měl obrázek vypadat. Mohou si tak vyzkoušet porozumění poslechu a spojit to se zábavou. Na konci si společně vysvětlí slovíčka/jevy/věty, kterým žáci neporozuměli.
- Učitel si předem připraví naučné video. Musí však zvolit takové, aby se ztotožňovalo s probírajícím učivem, nelze zvolit příliš náročné. Následně žáci mohou vypisovat slovíčka, která zaslechla. Popřípadě doplňovat nebo dokončovat věty, které ve videu slyšeli. K tomu však musí být připraven vhodný pracovní list. Opět je velmi důležitá kontrola.
- Celá třída dostane shodný text v německé jazyce. Tentýž text, s drobnými chybami budou žáci poslouchat. Jejich úkolem je objevit a opravit tyto chyby a následně zkontrolovat se spolužáky a učitelem.

3.2 Tabulka – vlastní plán vyučovací hodiny:

AKTIVITA	ČAS STRÁVENÝ TOUTO AKTIVITOU	PODROBNOSTI K AKTIVITĚ	CÍL AKTIVITY	CO SE NEPODAŘILO	CO SE PODAŘILO
Úvod+ motiv. aktivita	10 minut	Vlastní pracovní list na téma oblečení	Rychlé procvičení látky		Účel pracovního listu byl splněn
Vlastní prezentace K nově probíranému učivu	5 minut	Stupňování přídavných jmen v NJ	Objasnit studentům novou látku		Splněn časový interval
Procvičení nové látky online	7-10 minut	Online aktivita na internetové stránce Wordwall.cz	Ujistit se, že studenti pochopili novou látku		aktivita studenty bavila, bylo zřejmé, že látce rozumí
Skupinová práce	5 minut	Hra pomocí kartiček- procvičení nového i staršího učiva	Zapojení každého studenta		Zapojili se všichni studenti
Překlad	5-7 minut	Opět jsem připravila vlastní překladové cvičení	Zopakování gramatiky		Studenti chybovali jen minimálně, těžší jevy jsme si společně vysvětlili
Poslechové cvičení	10 minut	Připravila jsem si video vhodné pro poslech	Procvičení poslechu		Zapojili se všichni studenti
Shrnutí	5 minut	dotazy	Odpovědět na nejasnosti studentů		

10)

Úvod a motivační aktivita: Jednalo se o pracovní list, který jsem sama připravila. Hlavním tématem bylo KLEIDUNG UND AUSSEHEN, tedy oblečení a vzhled. Toto téma totiž studenti zároveň probírali v běžných hodinách a bylo proto vhodné jej na začátek zopakovat. Pracovní

list se skládal ze dvou částí. První část byly přesmyčky, zde jsem chtěla poukázat na gramatiku. Pro kontrolu tohoto cvičení chodili studenti k tabuli a správně rozluštěná německá slovíčka zapisovali, abychom se ujistili, zda si všichni napsali slovíčka správně. Druhá část obsahovala pět vět. V každé z nich se však ukrývala jedna chyba a úkolem studentů bylo ji odhalit. Poté následovala opět společná kontrola.

Prezentace: Pro tuto část hodiny jsem vytvořila v power pointu prezentaci, na které jsem vysvětlila stupňování přídavných jmen v německém jazyce. Prezentace byla jen stručná a obsahovala pouze nejdůležitější informace, abych udržela pozornost celé třídy. V prezentaci se objevilo i pár překladových vět, jako kontrola, že bylo nové učivo pochopeno.

Online aktivita: Na internetové stránce Wordwall.cz jsem našla dvě online cvičení na gramatiku stupňování přídavných jmen. Tato aktivita měla u studentů velký úspěch.

Skupinová práce: Hra pomocí kartiček. Vytvořila jsem kartičky s německým textem. Jedna skupina kartiček byly otázky a druhá odpovědi. Úkolem studentů bylo najít správnou dvojici těchto kartiček. Během této hry však mohla celá třída spolupracovat, a tak se zapojil opravdu každý.

Překlad: Jednoduché cvičení, ve kterém se zopakovala nová, ale i starší slovíčka a gramatika.

Poslechové cvičení: Našla jsem si video na YouTube. Obsahem videa byl rozhovor. Důležité bylo, aby náročnost byla přiměřená již probranému učivu. Tématem rozhovoru bylo tedy oblečení a co se týče slovní zásoby, nevyskytovala se žádná příliš složitá slovíčka a spojení. Opět se zapojila celá třída, protože každý musel vypsát co nejvíce slovíček z daného tématu. Na konci je dobrovolníci přečetli před třídou pro kontrolu.

Shrnutí: Velmi důležitá část hodiny. Zodpověděla jsem případné dotazy a shrnula studentům, co vše jsme v hodině probrali, popřípadě na co by se doma měli ještě zaměřit.

Můj názor na průběh hodiny: S průběhem hodiny jsem více než spokojená. Podařilo se mi zapojit všechny studenty a řádně s nimi vše zopakovat a procvičit. Časový odhad vypsáný v tabulce neodpovídá 45 minutám, tak jak by měl pro běžnou vyučovací hodinu, ale 52 minutám. Vzhledem k tomu, že celá třída C2A spolupracovala, jsme stihli všechny výše uvedené aktivity. Jediná věc, kterou bych sama sobě po skončení hodiny vytkla, byla nervozita, díky které jsem se občas přerekla nebo nemluvila tak plynule německy, jak jsem si představovala. Na druhou stranu se jednalo o mou úplně první hodinu, kterou jsem vedla sama bez pomoci někoho jiného se studenty jen o 2 roky mladšími, než jsem já sama. Dále bych ráda zmínila dotazníky, které jsem studentům po hodině rozdala, jako zpětnou vazbu. Zajímaly mě čtyři otázky.

1, Bavila tě hodina?

2, Uvítal/a bys takové hodiny častěji?

3, Co tě nebavilo?

4, Pochopil/a jsi novou látku?

Tento jednoduchý dotazník mi vyplnila celá třída. Nesetkala jsem se s jedinou negativní reakcí, což mě nejen potěšilo, ale i upevnilo v tom, že má hodina nebyla zbytečná. Neboť z odpovědí vyplývá, že hodina studenty nejen bavila, ale i pochopili novou látku a řádně zopakovali tu starší, což je také velmi důležité.

4. ZÁVĚR:

Tato práce mi poskytla mnoho zajímavých zkušeností. Ovšem tou největší byla možnost stát se učitelem a připravit své vlastní výukové materiály. Cílem mé práce bylo dokázat, že žáci nemusí učení cizího jazyka vnímat jako nepřínosné a nezajímavé. Dokonce je pomocí zajímavých aktivit můžeme zapojit více do výuky, zároveň je ale i něco přiučit. Snažila jsem se tedy poukázat hned na několik her, které jsem sama vytvořila. Věřím totiž, že pokud dokážeme žáky zaujmout, stane se pro ně hodina zábavná a sami poté získají větší chuť k učení. Jelikož v dnešní době je znalost cizího jazyka velmi důležitá a každý by ji měl umět alespoň trochu ovládat.

4. POUŽITÁ LITERATURA

PRŮCHA, Jan. Moderní pedagogika. 2. přepracované a aktualizované vydání. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-631-4.

PETTY, Geoffrey. [z angličtiny přeložil Štěpán Kovařík]. Moderní vyučování. Vydání 2. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-681-0.

KALOUS, Zdeněk, Otto, OBST a kol. Školní didaktika. Vydání 1. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-253-X.

SIEGLOVÁ, Dagmar. Cesta k cizím jazykům. 100+10 metod, strategií, cvičení a rad pro učitele i samostudium. Praha: Grada Publishing, a.s. 2020. ISBN 978-271-4007-7.

5. SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obr. 1: Slovní mapa: https://www.nemcina-zdarma.cz/files/16218-karte.jpg , ...	4
Obr. 2: Bloomova taxonomie: http://didatech.cz/wp-content/uploads/2018/06/Bloomova-taxonomie-Slovesa.jpg , ...	7
Obr.3: Vlastní graf „zdroje návštěv“ :	11
Obr.4: Vlastní graf „čas vyplňování dotazníku“ :.....	11
Obr.5: Vlastní kartičky vytvořené pro hry:	12
Tab.1: Přehled aktivit pro vlastní hodinu:	14-15